

В.М. Островський, Г.П. Федун

МИСТЕЦТВО

ПІДРУЧНИК ДЛЯ 3 КЛАСУ

закладів загальної середньої освіти

навчальна книга®
БОГДАН

www.bohdan-books.com www.bohdan-digital.com

Пропонуємо Вашій увазі підручник «Мистецтво. 3 клас»
(автори Островський Володимир Михайлович та Федун Галина Павлівна),
котрий є переможцем у Всеукраїнському конкурсі проєктів підручників для початкових класів.

- Підручник «Мистецтво» розроблений відповідно до нового Державного стандарту початкової освіти, що забезпечує реалізацію Концепції Нової української школи та типових освітніх програм, розроблених під керівництвом Р.Шияна, за яким будуть навчатися учні 3 класу в новому навчальному році.
- Зміст підручника відповідає типовій освітній програмі МОН України, розробленій Р.Шияном, охоплює всі змістові лінії Державного стандарту початкової освіти з музичного та образотворчого мистецтва та дозволяє забезпечити цілісність освітньо-виховного процесу.
- Авторами враховано вікові особливості третьокласників. Практична спрямованість підручника презентована через цікаві та нестандартні завдання та запитання для учнів.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- — виконай завдання
- — переглянь відео, послухай музику
- — розучуємо пісню
- — ритмічні вправи
- — заспівай
- — намалюй
- — ВИГОТОВ

ЗМІСТ

Розділ I. Мова та розвиток мистецтва		
Музичне мистецтво		Образотворче мистецтво
4	→ Тема 1. Мистецтво в нашому житті	← 6
8	→ Тема 2. Мистецькі спогади про літо	← 10
12	→ Тема 3. Гумор у мистецтві	← 14
16	→ Тема 4. Як зрозуміти мову мистецтва	← 18
20	→ Тема 5. Інтонація в мистецьких творах	← 22
24	→ Тема 6. Пори року в мистецтві	← 26
28	→ Тема 7. Осінній настрій у мистецьких творах	← 30
32	→ Тема 8. Мистецтво звуків і кольорів	← 34
36	→ Тема 9. Як розвивається мова мистецтва	← 38
40	→ Тема 10. Інтонаційно-мелодичний розвиток мистецтва	← 42
44	→ Тема 11. Динамічний розвиток у мистецтві	← 46
48	→ Тема 12. У мистецтві завжди лад	← 50
52	→ Тема 13. Сюжетний розвиток у мистецтві	← 54
56	→ Тема 14. Зимові фантазії	← 58
60	→ Тема 15. Зимові ігри та розваги	← 62
64	→ Тема 16. Мова та розвиток у мистецтві <i>Підсумковий урок за темою</i>	← 66

Розділ II. Види та жанри мистецтва		
Музичне мистецтво		Образотворче мистецтво
68	→ Тема 17. Зима у творчості митців	← 70
72	→ Тема 18. Мистецтво танцю	← 74
76	→ Тема 19. Крокуємо під звуки козацького маршу	← 78
80	→ Тема 20. До вершин майстерності	← 82
84	→ Тема 21. З музикою в серці	← 86
88	→ Тема 22. Зустрічаємо весну	← 90
92	→ Тема 23. У чарівному світі балету	← 94
96	→ Тема 24. Як створюють балетну виставу	← 98
100	→ Тема 25. Свято на балетній сцені	← 102
104	→ Тема 26. Різновиди мистецьких жанрів <i>Підсумковий урок за темою</i>	← 106
108	→ Тема 27. Птахи — провісники весни	← 110
112	→ Тема 28. Музичний дивосвіт	← 114
116	→ Тема 29. Дзвонять дзвони великодні	← 118
120	→ Тема 30. Мистецька феєрія	← 122
124	→ Тема 31. Безмежний світ людських почуттів	← 126
128	→ Тема 32. Національний характер у мистецтві	← 130
132	→ Тема 33. Українські мотиви у світовому мистецтві	← 134
136	→ Тема 34. Здраслуй, літо золоте! <i>Підсумковий урок за темою</i> Музичний додаток	← 138
		140

- Як організувати процес навчання так, щоб учні полюбили мистецтво, пізнали його таємниці? Суттєвою допомогою вчителю в цьому стане підручник. Саме тому автори кожен урок ретельно продумали, цікаво й пізнавально для учнів висвітлили кожну тему.
- Структура підручника проста і зручна для сприйняття. Кожна тема охоплює зміст 2 уроків – музичного та образотворчого мистецтва.
- Кожен урок, представлений у розгортці, полегшує процес роботи третьокласників, є доцільним і зручним.

Розділ І.
Мова та розвиток мистецтва
Тема 1 Мистецтво в нашому житті

Мистецтво — вид діяльності, що відтворює дійсність у конкретно-художніх образах через почуття і переживання.

Музичне мистецтво за допомогою майстерного викладу музичних звуків утворює мелодико-ритмічну основу музичного твору, що передає почуття та настрої людини, різні події нашого життя, природні явища тощо.

Головним засобом виразності музичної мови є **мелодія**, яка разом з іншими елементами створює образ музичного твору.

Слухаємо та аналізуємо.

Володимир Верменич. «Світанок».

Світла, життєрадісна музика твору символізує пробудження ранкової природи.

Після темненької ночі
ранок вже розплющив очі.
Ясне сонечко його збудило
і всю землю освітіло.

В. Островський

Що спільного в музиці та вірші?

Доберіть слова, що характеризують мелодію музичного твору. (Сумна, весела, світла, похмура, спокійна, енергійна.)

Які звуки ви почули у творі? (Короткі, довгі, тихі, гучні.)

Володимир Верменич (1925–1986)

Український композитор-пісняр. Написав понад 200 пісень, серед них — пісня «Чорнобривці», що стала народною й до сьогодні звучить у серцях мільйонів українців.

Тема 1

Мистецтво в нашому житті

Подивіться навкруги — і ви переконаєтеся, що мистецтво присутнє скрізь у нашому житті. Під час канікул ви бували на екскурсіях, дивилися вистави в театрах, знайомилися із творами митців у музеях. Також читали афіші, оголошення, розглядали ілюстрації у книгах і журналах, слухали музику. Усі твори, які ви почули чи побачили, належать до різних видів мистецтва.

До яких видів мистецтва належать зображені твори?

О. Бурда.
Букет

О. Бурда, Л. Поворозник.
Барельєф

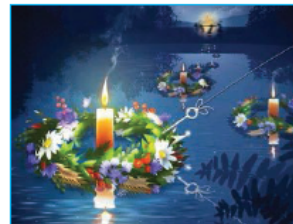
Є. Удін.
Квіти

Поміркуйте і скажіть, з якими матеріалами працює живописець та графік. Із чого може виготовляти свої фігури скульптор? Якими бачать квіти майстри декоративно-ужиткового мистецтва?

Пригадайте цікаві українські звичаї. Що ви знаєте про свято, зображене на малюнку?

Загадка

З квітів його виплітають,
ним голову прикрашають,
щоб дівчиноньку беріг —
український оберіг.

(Віночок)

Розділ I.

Мова та розвиток мистецтва

Тема I

Мистецтво в нашому житті

- Мистецтво — вид діяльності, що відтворює дійсність у конкретно-художніх образах через почуття і переживання.
- Музичне мистецтво за допомогою майстерного викладу музичних звуків утворює мелодико-ритмічну основу музичного твору, що передає почуття та настрій людини, різні події нашого життя, природні явища тощо.

Слухаємо та аналізуємо.

Володимир Верменич. «Світанок».

Світла, життєрадісна музика твору символізує пробудження ранкової природи.

Після темненької ночі
ранок вже розплющив очі.
Ясне сонечко його збудило
і всю землю освітило.

В. Островський

Що спільного в музиці та вірші?

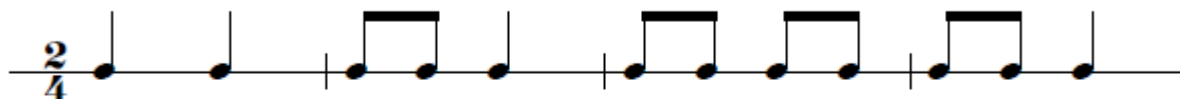
Доберіть слова, що характеризують мелодію музичного твору. (Сумна, весела, світла, похмура, спокійна, енергійна.)

Які звуки ви почули у творі? (Короткі, довгі, тихі, гучні.)

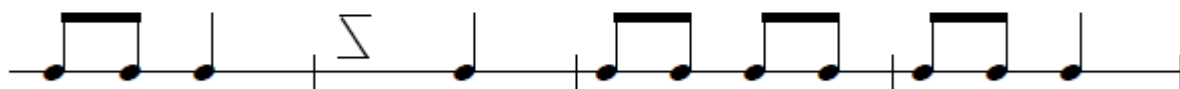
- Виконання ритмічної вправи забезпечує повторення тривалості звуків і нагадує, яку роль відіграє розмір такту у кожному записі.

Пригадайте, як записують довгі та короткі звуки. Виконайте вправу, називаючи склади ритму.

Та - та, ті - ті та, ті - ті, ті - ті, ті - ті та.

Ті - ті та. Та, ті - ті, ті - ті, ті - ті та.

Яка дія цього знака Σ (пауза), що стоїть у вправі? Під час виконання паузи руки розведіть в різні боки.

- Розучування пісні «Добрий день, матусю Україно» налаштовує на патріотичний настрій і прививає любов до своєї Батьківщини.

Розучуємо пісню.

ДОБРИЙ ДЕНЬ, МАТУСЮ УКРАЇНО!

Слова Н. Рубальської

Музика М. Ведмедері

1. Добрий день, матусю Україно!
Сходить сонце радості й добра.
Україно, я — твоя дитина,
крапелька великого Дніпра.

Приспів:

Україно моя,
золоті твої поля,
ніжна пісня солов'я.
Яблунові сади
і смерекові ліси —
рідна матінка земля.

2. Не дивись, що я така маленька,
час мине — я швидко підросту
і усю любов свого серденька
я тобі в дарунок принесу.

Приспів.

Про що розповіла нам пісенька?

Тема

1

Мистецтво в нашому житті

- У підручнику представлено твори, що належать до різних мистецтв.
- Запитання спонукають до логічного мислення, розвивають творчу уяву та інтерес до вивчення звичаїв рідного краю.
- Творчість художника дає можливість висловити свої думки та почуття на картині.

До яких видів мистецтва належать зображені твори?

О. Бурда.
Букет

О. Бурда, Л. Поворозник.
Барельєф

Є. Удін.
Квіти

Поміркуйте і скажіть, з якими матеріалами працює живописець та графік. Із чого може виготовляти свої фігури скульптор? Якими бачать квіти майстри декоративно-ужиткового мистецтва?

Тема

1

Мистецтво в нашому житті

- Взірці картин допомагають учням осягнути і зрозуміти тему уроку.
- Дібрано пізнавальний матеріал про символіку українських квітів, значення кольору стрічок у вінку.

Пригадайте цікаві українські звичаї. Що ви знаєте про свято, зображене на малюнку?

Загадка

З квітів його виплітають,
ним голову прикрашають,
щоб дівчиноньку беріг —
український оберіг.

(Віночок)

Дізнайтеся, що символізує кожна квіточка.

Тема

1

Мистецтво в нашому житті

- Практична робота сприяє розвитку творчих здібностей дітей, носить особистісно-зорієнтований характер.
- А виконання малюнків учнями закріплюють поданий матеріал.

Символіка кольору стрічок у вінку

Посередині коричнева стрічка — це символ землі-матінки, нашої годувальниці. По обидва боки від неї — жовті стрічки — це символ сонечка. За ними ідуть із різних сторін світло-і темно-зелена — символ живої природи, краси, юності, спокою у природі. Потім синя і голуба — символи неба і води, людям сили і здоров'я. Далі оранжева — символ хліба, фіолетова — мудрість, малинова — душевність і щирість, рожева — достаток. Білу вплітали лише тоді, коли кінці її були розшиті сріблом і золотом (на лівому — сонце, на правому — місяць).

Намалюйте український віночок із тих квітів, які вам найбільше подобаються, прикрасьте його кольоровими стрічками.

Мистецькі спогади про літо

- Поглиблює пізнавальний процес про елементи та розвиток музичної мови.
- Прослуховування музики Антоніо Вівальді «Літо» дає можливість чітко відчувати стан природи, зображений за допомогою музичних звуків.

а) **Антоніо Вівальді. «Літо»** із циклу «Пори року».

Проста, яскрава, емоційна, ритмічна мелодія відразу лягає на слух і ніби випромінює гармонійне світосприйняття.

- А прослуховування «Мелодії» В.Косенка наводить на думку, що головним образом твору є мелодія, яка надає музиці яскравого колориту і становить її характер.

б) **Віктор Косенко. «Мелодія».**

Такою назвою композитор ніби хотів сказати, що головний художній образ — це мелодія, яка надає всій музиці яскравого колориту й становить її характер.

 За допомогою зміни яких елементів музичної мови автор передав зміст музичного твору? (Мелодії, ладу, темпу, інтонації.)

Мистецькі спогади про літо

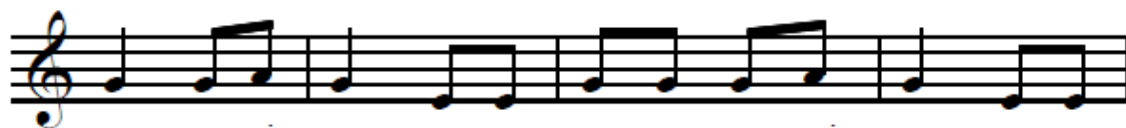
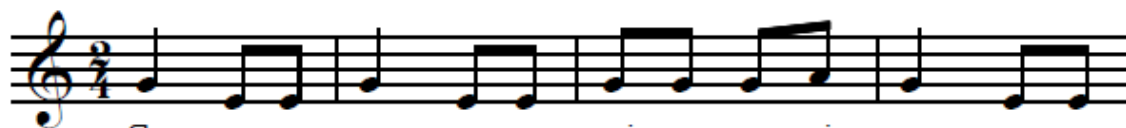

- Виконання вокально-ритмічної вправи дає можливість пригадати не тільки тривалість, а й висоту кожної ноти, що і привчає учнів до співу мелодії, записаної за нотним текстом.

- Групове виконання пісні «Добрий день, матусю Україно» спонукає учнів звернути увагу на образний зміст, у якому передано почуття та настрої завдяки вдалому поєднанню поетичного тексту та мелодії.

Виконайте вокально-ритмічну вправу.
Які тривалості у ній ви помітили?
Основна мелодія у вправі змінюється чи повторюється?

Виконайте пісню «Добрий день, матусю Україно».

Співайте пісню із почуттям любові до рідного краю. Особливу увагу зверніть на образний зміст, у якому передано характер та настрої, завдяки вдалому поєднанню поетичного тексту та мелодії.

Мистецькі спогади про літо

- Твори образотворчого мистецтва допомагають учням краще зрозуміти та сприйняти тему, казково і водночас правдиво зобразити світ так, як вони його сприймають.
- Художники пишуть картини, передають цю красу фарбами на полотні. Вони змішують кольори на палітрі, утворюючи різні відтінки.

Літо квітами сміється,
пісню радості співає.
Теплим дощиком проллється
і веселкою заграє.

Н. Красоткіна

Розгляньте колірний круг, поділений на сектори. У кожному секторі переважає той чи інший колір.

Відтінки одного сектора колірного круга називають **спорідненими** кольорами.

У живописі споріднені кольори утворюють колірну єдність — **гармонію**.

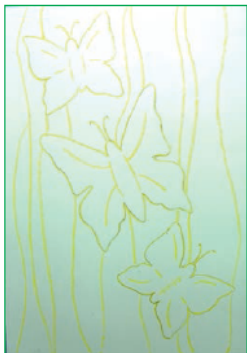

Мистецькі спогади про літо

- Джерелом натхнення в художників завжди була природа, а виконання учнями простих зображень допомагає сприймати образи природи, навчає різними засобами мистецтва зображати дійсність.

1. На аркуші розмістіть трафарети метеликів різного розміру, але так, щоб вони красиво й гармонійно заповнили аркуш та не дуже наближалися до його краю. У центрі розташуйте великого метелика, а по краях — менших.
- 2-3. Обведіть метеликів спочатку простим олівцем, а потім восковими олівцями світлих кольорів. Проведіть олівцями вертикальні лінії трави. Великим пензлем сміливо розфарбуйте фон навколо метеликів. Використайте різні кольори та їхні відтінки. Розфарбуйте малим пензлем метеликів яскравими кольорами. Додайте окремі деталі.

1

2

3

- Запропоновано учням виконання творів на основі літніх вражень створіть пейзаж «Метелики в лузі» (акварель, воскові олівці). Щоб передати яскравість кольору, легкість простору та ніжність метеликів, використовуйте акварельні фарби.

Гумор у мистецтві

- Ця тема у музичному мистецтві дає можливість учням увійти в глибину музичного твору, який зобразив композитор різними засобами виразності – мелодією, зміною гучності та інтонацією.
- Прослуховуючи музичний твір гумористичного характеру В.Косенка «Гумореска», допоможе учням зрозуміти, як музичне мистецтво за допомогою різних музичних звуків може передати настрій та почуття.

Слухаємо та аналізуємо.

а) Віктор Косенко. «Гумореска».

Музичний твір гумористичного характеру. «Стрибаюча» вгору-вниз мелодія, коротенькі інтонації, що нагадують сміх, гострі звуки акомпанементу, яскраві акценти — це ті засоби виразності, що передають гумористичний характер музики твору.

Як розвивається музика? Чи відчули ви зміну інтонації у творі? Які елементи музичної мови ви розпізнали у цій музиці? Назвіть їх.

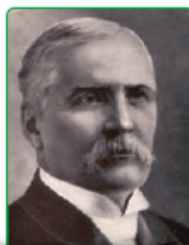
Гумор у мистецтві

- У своєму музичному творі «Експромт» Микола Лисенко підкреслив, як мелодійна виразність і легкість темпу мелодії надають музиці особливого блиску і краси.
- Виконання вокальної вправи дає можливість учням згадати все про звукоряд.

б) Микола Лисенко. «Експромт».

У цьому творі композитор хотів підкреслити якийсь веселий момент і швидкоплинний настрій. Мелодійна виразність і легкість руху мелодії надають музиці особливого блиску та краси.

Микола Лисенко (1842–1912)

Український композитор, засновник української класичної музики. У його доробку є інструментальні твори для скрипки та фортепіано, музика до театральних постановок, дитячі музичні твори та пісні.

Пригадайте назви нот, їхнє розміщення на нотному стані та проспівайте мелодію. Що вона нагадує?

Ця ме-ло-ді-я ча-рів-на на-че схо-дин-ка-ми йде.

То у-го-ру пли-не рів-но, то зго-ри у-низ ве-де.

Гумор у мистецтві

- Пісня «Посмішка» завершує та доповнює тему уроку і своїм характерним виконанням підкреслює, що жодна осіння пора не може нікого засмутити.

Розучуємо пісню.

ПОСМІШКА

Слова А. Бенцаровської

Музика Р. Рудого

1. У колысці маля посміхнеться,
все на світі тепліше здається.
Посміхнеться дівчині юнак —
і два серця заб'ються у такт.
Приспів:
Посміхайтесь, люди, частіше,
на землі тоді буде тепліше.
Хай турботам немає кінця,
але посмішка всім до лица.
2. Яка гарна усміхнена мама,
як з портрета зійшла до нас прямо.
Посміхнеться щасливо татусь —
і проблеми зникають чомусь.
Приспів.
3. Посміхнеться до діда бабуся,
дід закрутить прокурені вуса.
Навіть старість зникає умить,
коли посмішка в серці горить.
Приспів.

Тема 3

Гумор у мистецтві

- Представлено зразки мистецьких творів гумористичного характеру.
- Українці славляться добрим гумором. Художники-графіки створюють дружні шаржі або карикатури, які можуть поліпшити настрій і розсмішити.

Шарж — це добродушно-гумористичне зображення людей.

М. Дмитрух

Зможе все карикатура — показати нечепуру, брехуна і грубіяна, забіяку-хулігана і дівчисько вередливе, неслухняне і крикливе.

Г. Федун

Чому ці портрети викликають усмішку?

Майстра, який створює карикатури, називають **карикатуристом**.

Події, що відбуваються з персонажами розповіді, показано на картинках з коротенькими написами. Це — **комікси**.

Тема 3

Гумор у мистецтві

- Виконання практичної роботи сприяє розвитку в учнів творчих здібностей.
- Неможливо уявити цирк без клоуна. Він з'являється в перерві між номерами, щоб розвеселити публіку.

Усі клоуни різні, але кожен цікавий по-своєму. Спробуйте створити образ клоуна. Пам'ятайте, що ми маємо не іграшку, а портрет людини у гримі.

1

2

3

Ю. Мацик.
Веселий дует

Тема 7

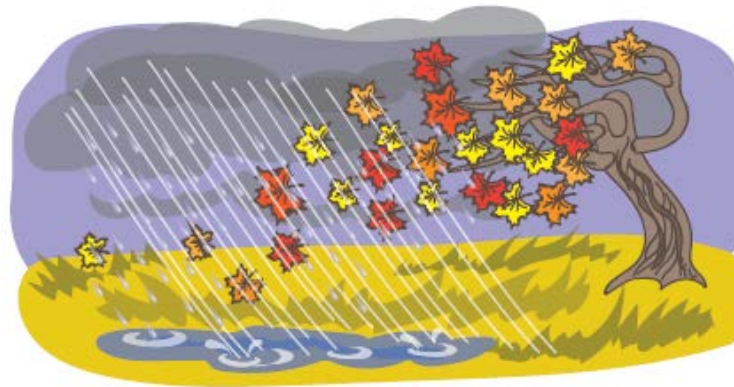

Осінній настрій у мистецьких творах

- Тема допоможе учням аналізувати та оцінювати інформацію в матеріалі, що прослуховується на уроці, а саме «Осінній етюд» (інструментальний твір у супроводі оркестру) і дізнатись як від музичної інтонації залежить яскравість, характер та настрої твору.

Етюд у музиці — це високохудожня концертна п'єса або вправа для розвитку виконавської майстерності. Як і будь-яка інша п'єса, етюд має певний характер, темп та засоби музичної виразності.

Який настрій створила музика?
Цей твір інструментальний чи вокальний?

Тема 7

Осінній настрій
у мистецьких творах

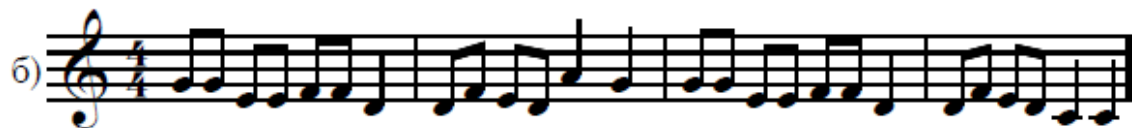
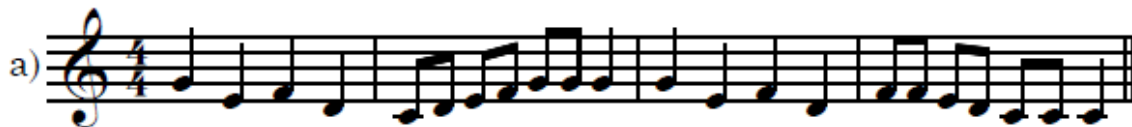

- Характеризуючи музичний твір, учні наводять приклади, що характеризують настрій, а віршований тест, що поданий до однієї з вокальних вправ, заставляє учнів вникнути як в нотний, так і поетичний текст, щоб знайти правильну відповідь.

До якої мелодії підійшли б такі слова?

Хмарка в небі проплива,
сонечка немає.
Осінь вже до нас прийшла,
дощик накрапає.

Тема 7

Осінній настрій у мистецьких творах

- Осінь краса надихає митців створювати неповторні твори.

Розучуємо пісню.

КАП-КАП-КАП

Слова та музика Н. Май

1. Хмарка біла-біла в небі голубім
раптом потемніла і почувся грім.
Дощик не барився, він співав пісні,
у вікно настукував мені.

Приспів:

Дощик крапає зі стріхи — кап, кап, кап.
Я ступаю тихо-тихо — кап, кап, кап.
Сумно йти мені по суші — кап, кап, кап.
Я гуляю по калюжах — кап, кап, кап.

2. Крапельки сріблясті — дощику, привіт! —
умивають рясно цілий білий світ.
Всім навколо сумно. Я одна сміюсь —
я дощу ні краплі не боюсь.

Приспів. (Тричі.)

Дощик крапає зі стріхи.....
Кап, кап, кап... Кап, кап, кап...
Кап, кап, кап... Кап, кап, кап!

Осінь часто звать чудовою, замріяною, золотою, загадковою. Може, саме через це її не оминали й не оминають своєю увагою поети, художники й композитори.

Восени природа
манить всіх красою.
Недаремно осінь
зветься золотою.
Г. Федун

Й. Бокшай.
Осінь у Карпатах

- Висновок по темі учні зроблять самі, розучивши пісню.

Осінній настрій у мистецьких творах

- Аналіз творів мистецтва.

Які барви використали художники, щоб зобразити осінні краєвиди? Як осіння погода може впливати на твій настрій у дощову та сонячну погоду?

Художники намагаються розгадати таємниці природи і малюють силуетні малюнки. У силуетах квітів, листочків форма передається спрощено, узагальнено.

Знайдіть силуети листочків, що відповідають зображенням на фотографіях.

Тема 7

Осінній настрій
у мистецьких творах

- Представлено зразки учнівських робіт творчого характеру.

Осінь — це прекрасний час, коли дерева ваблять око усіма кольорами — від зелених до багряних. Різноманітні форми листочків із дерев — чудовий матеріал для створення осінніх поробок.

Тема 7

Осінній настрій у мистецьких творах

Розмалуйте листочок візерунками за допомогою фарб, коректора, фломастерів... Це можуть бути квіточки, сердечка, крапочки, спіральки, павичеві оченята, смужка або клітинка.

Листя спочатку розмальовуємо, тоді після висихання фарб кладемо в стару книжку (газету) для висушування.

Хороша ідея — виготовити аплікацію з осінніх листочків.

Тема 15

Зимові ігри та розваги

- Тема подана у підручнику прослуховуванням щедрівки «Ой там за горою» та її виконанням за нотним текстом.
- Учні самі аналізують, розповідають та діляться враженнями новорічних обрядів.

Проспівемо куплет щедрівки за нотним текстом.

Ой, там, за го - ро - ю, тай за ка - м'я - но - ю.

Щед - рий ве - чір, доб - рий ве - чір.

Четвертну ноту з крапкою потрібно продовжити на половину її тривалості.

Тема 15

Зимові ігри та розваги

- Кожної зимової пори всі діти з нетерпінням чекають настання Нового року, прикрашають іграшками лісову красуню-ялинку, готують щедрівки, вітальні листи та бажають всім щастя і здоров'я у Новому році.

Заспіваймо друзі в цім веселім домі
на щастя, на радість у році Новому.

Розучуємо пісню.

ПІСНЯ ПРО НОВИЙ РІК

Слова та музика Н. Май

1. За вікном, за вікном падають сніжинки,
ти, матусю, стели білу скатертинку.
І ялинку гуртом будем прикрашати:
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!
2. Білий сніг, білий сніг по землі кружляє,
а ялиночка в нас вогниками сяє.
У таночок пішли хлопці і дівчата,
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!
Новий рік, Новий рік вже у нашій хаті!

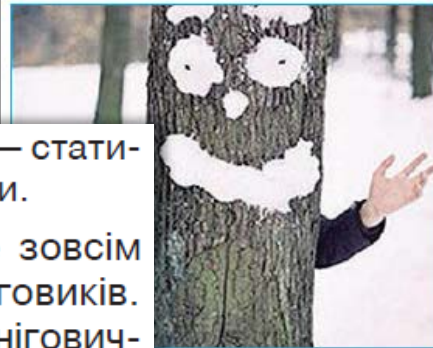

Тема 15

Зимові ігри та розваги

- Вдало дібрано ілюстрації із зображення зимових розваг школярів.
- Зима — напрочуд весела пора року. Повсюди іскриться сніг, і так спокусливо виблискують ковзанки у дворах... Скільки різноманітних ігор приносить ця пора дівчорі!

На якому фото виражено динаміку, а на якому — статику? Розкажіть про свої улюблені зимові розваги.

Уявіть себе скульптором! Проте зовсім не обов'язково ліпити великих сніговиків. Можна виготовити мініатюрних сніговичків та прикрасити їх шарфом, ґудзиками... Потім можете залишити в несподіваних місцях — на дереві, на лавці, на підвіконні. Зробіть друзям приємний сюрприз!

Тема 15

Зимові ігри та розваги

- Зима дарує багато ідей для цікавих ігор, творчості. Важливим пунктом передноворічної підготовки є прикраса будинку і пошук численних подарунків. Можна створити особливий новорічний декор власними руками.

Уважно розгляньте зображення. Знайдіть на них відмінності.

2

3

- Для розвитку уваги запропоновано логічні завдання.

У навчально-методичний комплект входять:

- **Музичне мистецтво. Робочий зошит. 3 клас**
Островський В.М
- **Образотворче мистецтво. Альбом. 3 клас**
Федун Г.П.
- **Мистецтво. Конспекти уроків. 3 клас**
Островський В.М., Федун Г.П.
- **Мистецтво. Електронна складова підручника. 3 клас**
Островський В.М., Федун Г.П.
Слухання музики, розучування та виконання пісень.
- **Музичне мистецтво. Робочий зошит. Електронна складова 3 клас**
Островський В.М
Слухання музики, розучування та виконання пісень.
- **Образотворче мистецтво. Альбом. Електронна складова 3 клас**
Федун Г.П.
- **Мистецтво. Календарне планування. 3 клас**
Островський В.М., Федун Г.П.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!